

Üniversite Öğrencilerinin Giysi Konfor Özellikleri Konusunda Farkındalıklarının Araştırılması

Ebru ÇORUH^{*1}, Züleyha DEĞİRMENCİ², Pelin ACAR³

¹ Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Moda ve Tekstil Tasarım, Gaziantep

² Gaziantep Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Tekstil Mühendisliği, Gaziantep

³ Gaziantep Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Moda ve Tekstil Tasarım, Gaziantep

Geliş tarihi: 25.01.2018

Kabul tarihi: 15.10.2018

Öz

Giysi konforu, kullanıcı performansını etkileyen parametrelerden biridir. Giysi konforu konusundaki algı ve değerlendirmeler, ortam sıcaklığı ve bağıl nem gibi çevresel; giysi seçimi ve metabolik oran gibi kişisel etkenlere bağlıdır. Kişilerin algılarındaki farklılık, psikolojik durum, vücudun giysi ve çevre ile olan etkileşimlerini açıklayan fizyolojik faktörler, konforu etkileyen önemli parametreler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmanın amacı, giysi konfor değerlendirmeleri ile ölçülebilen kumaş özellikleri arasındaki ilişkileri incelemek ve farklı materyal ile yapısal özelliklere sahip kumaşların konforla ilişkili özelliklerini değerlendirmektir. Bu çalışmada 18-24 yaş aralığında farklı bölümlerde eğitim gören 100 adet kız ve erkek üniversite öğrencilerinin giysi konforu beklentileri çok kapsamlı bir anket örneği ile analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar cinsiyet faktörü de esas alınarak istatistiksel paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışmanın sonuçlarına göre cinsiyet konfordan bağımsız bir parametredir.

Anahtar Kelimeler: Giysi konforu, Cinsiyet-konfor, Giysi seçim

Investigation of Awareness of University Students about Clothing Comfort Properties

Abstract

Clothing comfort is one of the parameters that affect user performance. Sensation and evaluation on clothing comfort, environmental, such as ambient temperature and relative humidity; clothing selection and metabolic rate. Physiological factors that explain the differences in the perceptions of the people, psychological situation, the body's interaction with the clothes and the environment, and the important parameters affecting the comfort. The aim of this study is to examine the relationship between fabric comfort evaluations and measurable fabric properties and to evaluate the comfort-related properties of fabrics with different materials and structural properties. In this study, clothing comfort expectations of 100 university students (girls and boys) studying at different departments and ages between 18-24 years were analyzed with a very comprehensive questionnaire and the results were analyzed by statistical package program based on gender factor. According to the results of the study, gender is an independent parameter.

Keywords: Clothing comfort, Gender-comfort, Clothing selection

*Sorumlu yazar (Corresponding author): Ebru ÇORUH, ecoruh@gantep.edu.tr

1. GİRİŞ

Giysi ile beden ilişkisi değerlendirildiğinde, giysinin insan vücudunun ikinci bir derisi olduğu düşünülmektedir. Günümüzde tüketicilerin kalite ve konfor konularında bilinçlenmeleri doğrultusunda satın almadaki öncelikleri, iyi görünmenin yanı sıra iyi hissettiren giysiler olmaktadır [1].

Yaşam kalitesini daima artırma eğiliminde olan tüketiciler için giyim öğeleri, sosyal ve fiziksel refah sağlama, psikolojik ve görsel tatmin aracı olma özelliğine sahiptir [2].

Her tüketicinin giysiden beklentileri farklı olsa da konforun, ortak beklenti noktası olduğunu söylemek mümkündür. Temel olarak termofizyolojik, duyumsal, fiziksel ve psikolojik olarak konfor dört kısma ayrılır. Termofizyolojik konfor ile kumaş yoluyla sıcaklık ve nemin transferini içeren, rahat bir termal durum elde edilmektedir. Duyumsal konfor bir tekstil ürününün, deri ile temasında çeşitli sinirsel duyuların meydana çıkmasıdır. Fiziksel konfor: bir tekstil ürününün, hareket özgürlüğüne gerektiği gibi izin verme kabiliyetidir. Psikolojik konfor: giyenin toplam rahatlığına katkıda bulunan subjektif algıdır [3-4]. Yani, kişi giymiş olduğu giysiden hem fiziksel açıdan rahatlık beklemekte hem de psikolojik açıdan memnun olmayı istemektedir. Giysi konforu, insan yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik olduğu için bu konudaki araştırmalar hem araştırmacıların hem de üreticilerin dikkatini çekmekte, konu ile ilgili çalışmaların önemi de artmaktadır.

Yüksek konforlu bir giysinin hareket rahatlığı, çabuk kuruma, yumuşaklık ve deriyi tahriş etmeme, hafiflik, dayanıklılık, beğenilen bir tutum ve kolay bakım gibi özellikleri de sağlaması beklenmektedir [5].

Literatürde, çeşitli kumaş parametreleri ile giyim konforu algısı arasındaki ilişkiyi analiz etmek amacıyla istatistiksel yöntemler kullanılarak birçok

araştırma yapılmıştır. Giyim gereksinimleri üzerine yapılan bir çalışmada, konfor ve üstün fonksiyonel performans gösteren giysiler, tüketiciler tarafından talep edilen ürünler olarak tespit edilmiştir [3]. Deri üzerine yapılan bir çalışmada, deri üst giyiminde, termofizyolojik (ısı) konfor, psikolojik (estetik) konfor, duyumsal (dokunsal) konfor ve vücut hareketi konforuna ilişkin tüketici memnuniyetini belirleyerek elde edilen veriler ışığında tüketicilerin ürünlerden beklentileri ortaya konulmuştur [6]. Tüketici giyim kalite değerlendirmesi ile ilgili başka bir çalışmada ise, yüksek kaliteli giysi ipuçları ve giysi beklentileri araştırılarak, giyim konusunda tüketicilerin çok yönlü doğası gereği; giysi performansı ve estetik ile dışsal faktörler kaliteli giyinmede tüketiciler açısından önemli parametreler olarak bulunmuştur. Fiyat, dışsal faktörler arasında en yüksek oy alan özellik olmuş fakat giysi konforu, yüksek kaliteli bir giysi ile ilgili beklentiler grubunda yer almamıştır [7]. Diğer bir araştırmacı büyük beden bayan tüketicilere uygulanan anket ile tüketicileri giysi alışverişlerinde figür tipleri ve beden numaralarının ne derece önemli olduğunu incelemiştir. Anket bulguları paralelinde belirlenen sonuçlar ve beklentiler değerlendirilmiştir [8]. Örme denim kumaşların tercih edilmesi üzerine bir grup denim giysi kullanıcısıyla denim giysiler üzerine anket çalışması yapılmış ve anket içerisinde verilen ürünlerin geleneksel denim giysiyle benzer özellikleri bulunmaya çalışılmıştır [9].

İnternet üzerinden yapılan alışverişler için tüketicilerin satın alma davranışlarını analiz etmeye yönelik ve kişilerin estetik, marka, konfor, dış etkiler ve fiyat algısını inceleyen bir çok çalışmalar yapılmıştır [10-13].

Bu çalışmada 18-24 yaş aralığında farklı bölümlerde eğitim gören kız ve erkek üniversite öğrencilerinin giysi konforu beklentileri çok kapsamlı bir anket örneği ile analiz edilmiş ve elde edilen sonuçlar cinsiyet faktörü de esas alınarak istatistiksel paket programı ile analiz edilmiştir.

2. METOD

2.1. Katılımcı Özellikleri

Gaziantep Üniversitesi'nde yapılan çalışmanın amacı, kişilerin giysi tercihlerinde konforun diğer kriterler arasındaki durumu ve kişinin günlük hayatta giysiliklere bağlı olarak karşılaştıkları sorunların belirlenmesidir. Üniversitenin farklı bölümlerinde okuyan lisans düzeyindeki kız-erkek öğrencileriyle (18-24 yaş grubu arasında) giysi konfor özelliklerinin araştırılması için 100 kişilik bir öğrenci grubu üzerinde gerçekleştirilen anket çalışmasında, katılımcıların günlük hayatlarında giysi konfor özelliklerinin önemi, performansı, sorunları ve beklentilerini belirlemeleri istenmiştir. Ankete katılımcıları %65 kız öğrenci, %35 erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Katılımcıların yaş aralığında çok varyasyon yoktur. Çoğunluk aktif yaşam ve konfor hakkında bilince sahip genç bir gruptan oluşmaktadır. Ankete katılan öğrencilere makale ekinde verilen ve konforla ilgili tanımlamaların yapıldığı bir broşür verilerek ön bilgilendirilmeleri sağlanmıştır.

2.2. Anket Soruları

Ankette farklı türde sorular yer almaktadır. Anket sorularının değerlendirilmesinde 3 ve 4 noktalı subjektif değerlendirme skalası kullanılmıştır. Demografik sorular olarak öğrencilere yaş ve cinsiyet sorulmuştur. Anket içerisinde ise dört bölümde değerlendirme yapılmıştır.

- Giysi seçiminde öğrencilerin konfor özelliğinin önemini değerlendirmesinde (1=önemli, 2=kısmen önemli, 3=önemsiz),
- Giysi seçiminde öğrencilerin giysilerde aradığı performans özelliğinin tercih sıralamasında (1=her zaman, 2=çoğunlukla, 3=bazen, 4=hiçbir zaman),
- Giysi kullanımında öğrencilerin en sık karşılaştığı sorunların sıralaması (1=her zaman, 2=çoğunlukla, 3=bazen, 4=hiçbir zaman),
- Giysi kullanımında öğrencilerin beklentilerinin değerlendirmesi (1=her zaman,

2=çoğunlukla, 3=bazen, 4=hiçbir zaman) skalaları kullanılmıştır.

Ankette verilerin yorumlanmasında SPSS istatistiksel paket programı kullanılmıştır. Anket verilerinin güvenilirliklerini test etmek için Cronbach's alpha güvenilirlik testi uygulanmıştır. İki bağımsız grubun ortalamaların birbirinden farklı olup olmadığını test etmek amacıyla ankette istatistiksel t testi (Bağımsız Örneklem t-Testi) kullanılmıştır. T-test sonuçları ve katılımcıların giysi özelliklerini subjektif değerlendirme sonuçları grafiklerle analiz edilmiştir.

3. BULGULAR VE TARTIŞMA

Konfor ile ilgili parametreler göz önüne alındığında insanların konfor algılarının yanında, giysi seçimi sırasında ortaya çıkan psikolojik ve fizyolojik gibi karmaşık süreçler dikkat çekmektedir. Giysi konforu, başta hammadde olmak üzere iplik yapısal özellikleri, kumaşın kalınlık, gözeneklilik, geçirgenlik, dayanıklılık, elastikiyet, tutum, yüzey, sıvı transferi ve termal direnci gibi fiziksel ve mekanik özelliklerinden etkilenmektedir [14-16].

Anket verileri analiz edilirken sonuçlar öncelikle matematiksel olarak daha sonra ise istatistiksel olarak değerlendirilmiştir. Anket bölümlerine ilişkin matematiksel analiz tabloları Çizelge 1, 2, 3 ve 4'de sırasıyla verilmiştir.

Çizelge 1. Giysi seçiminde öğrencilerin konfor özelliğinin önemini değerlendirmesi

Sorular	Önemli, %	Kısmen, %	Önemsiz, %
Marka	50	44	6
Hammadde	82	13	5
Fiyat	68	27	5
Dayanıklılık	83	14	3
Rahatlık	83	16	1
Hava geçirgenliği	65	33	2
Kuruma	55	40	5
Serin tutma	70	28	2
Hafiflik	69	26	5
Dökümlülük	64	30	6

Çizelge 2. Giysi seçiminde öğrencilerin giysilerde aradığı performans özelliğinin tercih sıralaması

Sorular	Her Zaman, %	Çoğunlukla, %	Bazen, %	Hiçbir zaman, %
Esneklik	22	44	32	1
Ter emicilik	19	46	32	2
Hafiflik	35	54	10	0
UV Dayanım	38	33	20	8
Geçirgenlik	30	39	24	6
Vücuda uygunluk	69	23	5	2

Çizelge 3. Giysi kullanımında öğrencilerin en sık karşılaştığı sorunların sıralaması

Sorular	Her zaman, %	Çoğunlukla, %	Bazen, %	Hiçbir zaman, %
Deformasyon	9	11	65	14
Cilt tahrişi	8	10	53	28
Serinlik	12	20	60	7
Sıcaklık	7	12	61	19
Terletme	33	28	30	8

Çizelge 4. Giysi kullanımında öğrencilerin beklentilerinin değerlendirilmesi

Sorular	Her zaman, %	Çoğunlukla, %	Bazen, %	Hiçbir zaman, %
Ter emicilik	24	66	7	1
Hava geçirgenlik	30	65	3	0
Ter uzaklaştırma	27	68	2	1
Nefes alabilirlik	34	60	3	1
Hafiflik	38	58	2	0
Yumuşak	28	64	5	1
Çabuk kuruma	24	58	12	4
Model	38	52	8	0
Dikiş	46	50	2	0
Ergonomi	51	45	2	0
Bakım kolaylığı	42	52	2	1
Vücuda uygunluk	51	45	1	0
Isı tutma	18	65	14	0
Tuşe	38	54	6	0
Dökümlü	26	54	16	1

Çizelge 5. Güvenilirlik analizi

Cronbach's Alpha	Soru sayısı
,773	36

Çizelge 1'de görülen giysi seçiminde öğrencilerin cinsiyet ayrımı yapmaksızın konfor özelliğinin önemi değerlendirildiğinde ilk sırada hammadde, rahatlık ve dayanıklılık %82-83 olarak, serin tutma, fiyat ve hafiflik %68-70 önemli olarak belirtilmiştir.

Giysi seçiminde öğrencilerin giysilerde aradığı performans özelliğinin tercih sıralaması Çizelge 2 verilerine göre incelendiğinde %69 ile vücuda uygunluk ilk sırada yer almıştır.

Çizelge 3'de verilen cevaplara göre konforla ilişkilendirilmiş sorunların kişiden kişiye değişkenlik gösterdiği sonucu çıkmaktadır.

Çizelge 4'de sunulan giysi beklentileri sonuçları tüketicilerin giysilerden fiziksel açıdan oldukça yüksek beklentiler içinde olduğunu göstermektedir.

Sonuçlar istatistiki olarak değerlendirilmeden önce verilerin güvenilirliklerini test edilmesi gerekir bu nedenle uygulanan Cronbach's alpha güvenilirlik test sonuçları Çizelge 5'de sunulmuştur.

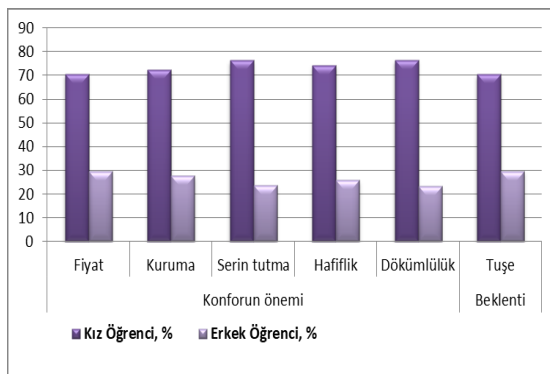
Cronbach's alpha güvenilirlik testi sonucuna göre 36 soru için %77 tespit edilmiştir. Çalışma sonuçların analizinde kullanılan t-testin yapılabilmesi için gerekli iki varsayım vardır. Bunlardan birincisi değişkenlerin normal dağılımlı olduğudur. %95 güvenle veriler normal dağılıma sahiptir. T-testi tablosunun ilk kısmındaki F değeri varyansların homojen olup olmadığını test etmek için kullanılır. Çizelgedeki Sig. değeri 0,05'ten küçükse varyanslar homojen değil demektir. Bu durumda Equal variances not assumed satırı kullanılır. Sig. değeri 0,05'ten büyükse varyansların homojen olduğuna karar verilir. Bu tabloda Sig. (2-tailed) değeri gruplar arasında fark olup olmadığını gösteren değerdir. Bu değer 0,05'ten küçükse gruplar arasında fark olduğuna karar verilir. Eğer bu değer 0,05'ten büyükse karşılaştırılan gruplar arasında anlamlı fark olmadığına karar verilir. Giysi önem derecesi bağımsız örnek t testi Çizelge 6'da sunulmuştur.

Çizelge 6. Giysi önem derecesi bağımsız örnek t testi

		Varyansların eşitliği için		Cinsiyet		
		Levene's testi		Ortalamaların eşitliği için t-testi		
		F	Sig.	T	Df	Sig. (2-tailed)
Marka	E.V.A	,933	,336	-,549	98	,584
	E.V.not A.			-,570	77,346	,570
Hammadde	E.V.A.	1,757	,188	,771	98	,442
	E.V.not A.			,743	62,747	,460
Fiyat	E.V.A.	13,546	,000	2,230	98	,028
	E.V.not A.			2,003	51,930	,050
Dayanıklılık	E.V.A.	6,726	,011	1,340	98	,183
	E.V.not A.			1,210	52,696	,232
Rahatlık	E.V.A.	7,712	,007	1,382	98	,170
	E.V.not A.			1,240	51,788	,221
Hava geçirgenliği	E.V.A	5,266	,024	2,048	98	,043
	E.V.not A.			1,967	62,136	,054
Kuruma	E.V.A	,005	,942	2,312	98	,023
	E.V.not A.			2,290	67,836	,025
Serin tutma	E.V.A	22,959	,000	3,369	98	,001
	E.V.not A.			2,989	50,346	,004
Hafiflik	E.V.A	1,353	,248	,870	98	,386
	E.V.not A.			,849	65,150	,399
Dökümlülük	E.V.A	,166	,685	2,222	98	,029
	E.V.not A.			2,295	76,375	,024

E.V.A.: Equal variances assumed; E.V.not A.:Equal variances not assumed

Çizelge 6'da verilen sig. sonuçlarına göre fiyat, dayanıklılık, rahatlık, hava geçirgenliği ve serin tutma davranışları üzerinde öğrencilerin vermiş oldukları cevaplar homojen değildir. Diğer sonuçlar içerisinde sig.2 tailed değerleri dikkate alındığında marka ve hammadde hususunda cinsiyetin belirleyici bir etken olmadığına karar verilebilir. Ancak kuruma ve dökümlülük üzerinde cinsiyet önemli bir parametredir. Bağımsız örnek t-testi sonuçlarına göre önemli çıkan anket soruları kız ve erkek öğrenci açısından değerlendirildiğinde Şekil 1 elde edilmiştir.

Şekil 1. Giysilerdeki konfora verilen önemin kız-erkek öğrenci açısından değerlendirilmesi

Buradan hareketle giysinin tuşesi dışında erkek ve kız öğrencilerin kullanmış oldukları giyside önem verdikleri parametreler arasında anlamlı bir fark olmadığına kanaat edilebilir. Bunun nedeni olarak çağın getirmiş olduğu sosyo-ekonomik düzeyler ve sosyal iletişimden kaynaklanan giyinme arzusunun cinsiyetten bağımsızlaşması olarak düşünülmüştür. Giysi performansı ile cinsiyet arasında yapılan t-testi sonuçları Çizelge 7'de verilmektedir.

Çizelge 7. Giysi performans bağımsız örnek t-test

		Varyansların eşitliği için Levene's testi		Cinsiyet		
				Ortalamaların eşitliği için t-testi		
		F	Sig.	T	Df	Sig. (2-tailed)
Esneklik	E.V.A.	,618	,434	,762	97	,448
	E.V.not A.			,745	65,817	,459
Ter emicilik	E.V.A.	1,331	,251	-,279	97	,781
	E.V.not A.			-,291	78,613	,772
Hafiflik	E.V.A.	,108	,743	1,289	97	,201
	E.V.not A.			1,228	60,973	,224
UV	E.V.A.	8,592	,004	,592	97	,555
	E.V.not A.			,552	57,232	,583
Geçirgenlik	E.V.A.	,504	,480	,915	97	,362
	E.V.not A.			,900	66,765	,371
Vücuda uygunluk	E.V.A.	2,118	,149	,680	97	,498
	E.V.not A.			,638	58,313	,526

E.V.A.:Equal variances assumed; E.V.not A.:Equal variances not assumed

Çizelge 7'deki sig. değerlerine göre UV dayanımı sorusuna verilen cevaplar homojen değildir. Diğer sorulara verilen cevaplar analiz edildiğinde

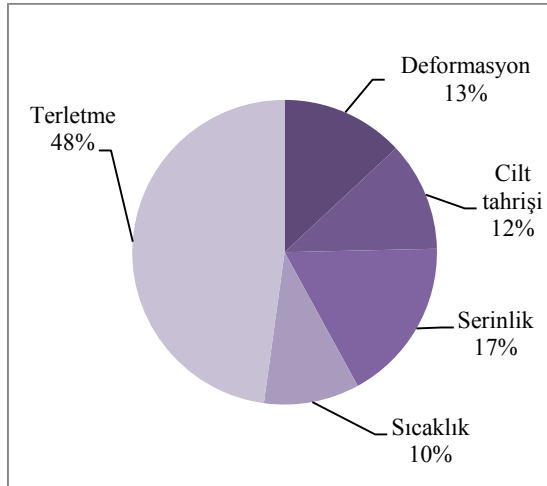
cinsiyetin giysi performansı ile ilişkilendirilemeyeceği sonucu ortaya çıkmaktadır. Giysi sorunları ile cinsiyet arasında yapılan t-testi sonuçları Çizelge 8’de verilmiştir.

Çizelge 8. Giysi sorunları bağımsız örnek t-test

		Varyansların eşitliği için Levene’s testi		Cinsiyet Ortalamalarının eşitliği için t-testi		
		F	Sig.	t	Df	Sig. (2-tailed)
Deformasyon	E.V.A.	1,444	,232	-1,280	97	,204
	E.V.not A.			-1,240	63,917	,220
Cilt Tahrişi	E.V.A.	,033	,857	-,922	97	,359
	E.V.not A.			-,886	62,410	,379
Serinlik	E.V.A.	,063	,803	-,243	97	,808
	E.V.not A.			-,241	68,001	,810
Sıcaklık	E.V.A.	8,619	,004	-,685	97	,495
	E.V.not A.			-,620	52,917	,538
Terletme	E.V.A.	,846	,360	,301	97	,764
	E.V.not A.			,292	64,376	,771

E.V.A.: Equal variances assumed; E.V.not A.:Equal variances not assumed

Çizelge 8’de verilen sig. sonuçlarına göre sıcaklık dışındaki tüm sorulara verilen yanıtlar homojendir. Sonuçlar cinsiyet bazında incelenmiş ve cinsiyetin giysi sorunları üzerinde etkili olmadığına kanaat getirilmiştir. Giysi kullanımında öğrencilerin en sık karşılaştığı problemler cinsiyetten bağımsız olarak değerlendirildiğinde Şekil 2 ortaya çıkmaktadır.

Şekil 2. Giysi kullanımında öğrencilerin en sık karşılaştığı sorunlar

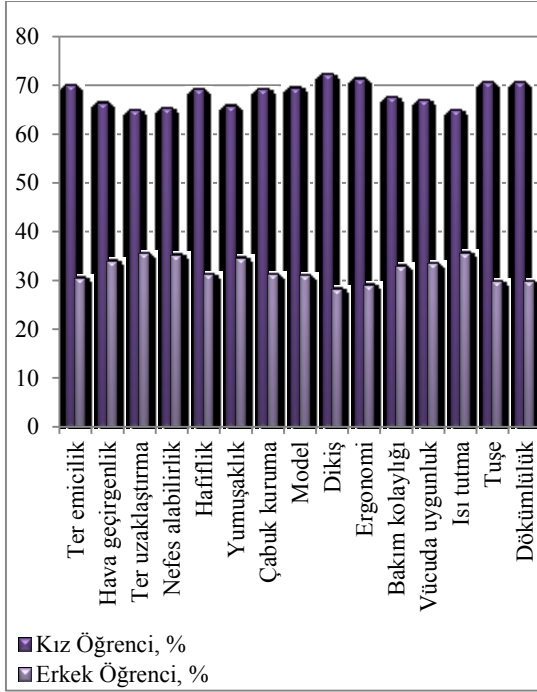
Öğrencilerin giysi kullanırken en sık karşılaştığı sorunlar açısından değerlendirildiğinde terletmenin öğrenciler açısından en rahatsız edici problem olduğu ortaya konulmuştur. Giysi beklentileri ile cinsiyet arasında yapılan t-testi sonuçları Çizelge 9’da verilmiştir.

Çizelge 9. Giysi beklentileri bağımsız örnek t-test sonuçları

		Varyansların eşitliği için Levene’s testi		Cinsiyet Ortalamalarının eşitliği için t-testi		
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)
Ter emicilik	E.V.A.	4,697	,033	1,696	96	,093
	E.V.not A.			1,573	56,477	,121
Hava geçirgenlik	E.V.A.	,266	,607	,441	96	,661
	E.V.not A.			,438	69,331	,663
Ter uzaklaştırma	E.V.A.	1,453	,231	-,416	96	,678
	E.V.not A.			-,452	87,672	,653
Nefes alabilirlik	E.V.A.	1,455	,231	,565	96	,573
	E.V.not A.			,530	58,106	,598
Hafiflik	E.V.A.	1,442	,233	1,180	96	,241
	E.V.not A.			1,154	66,006	,253
Yumuşaklık	E.V.A.	2,212	,140	,774	96	,441
	E.V.not A.			,721	57,347	,474
Çabuk kuruma	E.V.A.	5,973	,016	1,887	96	,062
	E.V.not A.			1,753	56,773	,085
Model	E.V.A.	,452	,503	1,219	96	,226
	E.V.not A.			1,184	64,665	,241
Dikiş	E.V.A.	,021	,884	1,625	96	,107
	E.V.not A.			1,612	68,735	,111
Ergonomi	E.V.A.	,665	,417	1,319	96	,190
	E.V.not A.			1,316	69,894	,192
Bakım kolaylığı	E.V.A.	,198	,657	-,013	96	,989
	E.V.not A.			-,016	95,839	,988
Vücuda uygunluk	E.V.A.	1,171	,282	,354	95	,724
	E.V.not A.			,360	74,451	,720
Isı tutma	E.V.A.	,418	,519	-,347	96	,729
	E.V.not A.			-,404	95,986	,687
Tuşe	E.V.A.	6,615	,012	2,151	96	,034
	E.V.not A.			1,972	54,752	,054
Dökümlülük	E.V.A.	,048	,827	,964	96	,337
	E.V.not A.			1,073	91,989	,286

E.V.A.: Equal variances assumed; E.V.not A.:Equal variances not assumed

Çizelge 9 incelenmiş ve ter emicilik, çabuk kuruma ve tuşe dışındaki tüm soruların yanıtları homojendir. Test sonuçlarına göre cinsiyet giysi beklentileri üzerinde belirleyici bir etken değildir. Ankette konforla ilişkili sorulara verilen “kesinlikle katılıyorum” cevabına istinaden beklentiler sıralaması kız ve erkek öğrenciler için Şekil 3’de gösterilmektedir.

Şekil 3. Öğrencilerin giysilerden konfor açısından beklentileri

Şekil 3'e bakıldığında genel olarak öğrencilerin giysilerden konfor açısından beklentilerinin yüksek olduğu sonucuna varılmaktadır. Kız ve erkek öğrenciler açısından değerlendirildiğinde ise kız öğrencilerin dikiş, ergonomi, tuşe, dökümlülük ve ter emicilik parametrelerini, erkek öğrencilerin ise ter uzaklaştırma, nefes alabilirlik, yumuşaklık, ısı tutma, vücuda uygunluk ve bakım kolaylığı gibi parametreleri konfor açısından daha önemli bulduğu sonucuna varılmaktadır.

4. SONUÇLAR

Bu çalışma üniversitede eğitim gören kız ve erkek öğrencilerin konfor konusundaki farkındalıklarını farketmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada dört bölümden oluşan anket formu (giysi önemi, giysi performansı, giysi sorunları ve giysi beklentileri) kullanılmıştır. Soruların değerlendirilmesinde 3 ve 4 noktalı subjektif değerlendirme skalası kullanılmıştır. Sonuçlar matematiksel ve istatistiksel (cronbach ve bağımsız t-testi) olarak analiz edilmiştir. İstatistiksel veriler tablolar

halinde sunulmuş ve gerekli kısımlarda grafiklerden yardım alınmıştır.

Sonuçlar matematiksel olarak ifade edildiğinde konfor açısından öğrencilerin en fazla hammadde, rahatlık ve dayanıklılığı önemsedikleri; serin tutma, fiyat ve hafifliği daha az önemsedikleri sonucuna varılmıştır. Giysi performansına bakıldığında ise öğrenciler için en önemli parametrenin vücuda uygunluk olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerden giysileri kullanırken karşılaştıkları sorunları ifade etmeleri istendiğinde deformasyon, cilt tahrişi, serinlik, sıcaklık ve terletmenin önemli ancak kişiden kişiye değişkenlik gösterdiği bulunmuştur. Giysilerden bekledikleri konfor parametreleri açısından ter emicilik, hava geçirgenliği, yumuşaklık ve ısı tutma öğrencilerin en az %60'ı için yüksek önem arz etmektedir.

Sonuçlar istatistiksel olarak analiz edildiğinde ise verilerin %77 oranında güvenilir olduğu sonucuna varılmıştır. Anket verilerinin cinsiyet açısından değerlendirilmesi için uygulanan bağımsız t-test sonuçlarına göre;

- Marka ve hammadde hususunda cinsiyet belirleyici bir etken değildir.
- Cinsiyetin giysilerdeki konfor özelliklerinden kuruma ve dökümlülüğe verilen önem üzerinde bir etkisi vardır.
- Tuşe kızlar açısından önemli bir özelliktir.
- Giysi performansı ve cinsiyet arasında önemli bir ilişki tespit edilememiştir.
- Kız ve erkek öğrencilerin giysiyle yaşadıkları problemler cinsiyetten bağımsızdır.
- Genel olarak bakıldığında öğrencilerin giysilerden konfor açısından beklentilerinin yüksek olduğu sonucu bulunsa da cinsiyetin bağımsız bir etken olduğu tespit edilmiştir.

Bu çalışmanın sonuçlarına göre gelişen sosyo-ekonomik ve kültürel düzey, kız ve erkek öğrenciler üzerinde benzer konfor arayışlarına sebep olmaktadır.

5. KAYNAKLAR

1. Kahraman, C., Kaplan, S., 2017. Çorap Konfor Performans Özellikleri ile İlgili Tüketici Beklentileri, Pamukkale University Journal of Engineering Sciences, 23(7), 818-825.
2. Aydın, S., Çileroğlu, B., 2006. İç Giyim Üretimine Yönelik 18-50 Yaşlar Arası Kadın Beden Ölçüleri Standardizasyonu, 12. Ulusal Ergonomi Kongresi, Ankara, Bildiriler Kitabı, 67-7.
3. Li, Y., 2001. The Science of Clothing Comfort, Textile Progress, UK, Woodhead, 31(1), 1-2, 1-135.
4. Öner, E., Okur, A., 2011. Materyal, Üretim Teknolojisi ve Kumaş Yapısının Termal Konfora Etkileri, The Journal of Textiles and Engineer, 80, 20-29.
5. Önder, E., Sarier, N., 2006. Sıcaklık Düzenleme İşini Olan Akıllı Tekstil Ürünlerinin Tasarımı, TÜBİTAK Proje No: MİSAG 238.
6. Arğılı, E., 2011. Deri Üst Giyimine Yönelik Giysi Konforunun İncelenmesi, Gazi Üniv. Eğitim Bil. Enst. Giyim Endüstrisi ve Moda Bölüm. Yüksek Lisans Tezi.
7. Swinker, M.E., Hines, J.D., 2006. Understanding Consumers' Perception of Clothing Quality: A Multidimensional Approach, International Journal of Consumer Studies, 30, 218-223.
8. Akkuş, H., 2014. 44-56 Bedenler Arasındaki Bayan Tüketicilerin Giysi Satın Almada Figür Tipleri ve Beden Numaralarının Öneminin İncelenmesi, Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Enst., Yüksek Lisans Tezi.
9. Değirmenci, Z., Çelik, N., 2013. Örme Denim Kumaşların Tercih Edilmesi Üzerine Bir Araştırma, Tekstil Teknolojileri Elektronik Dergisi, 7(2), 16-26.
10. Gitimu, N.P., Workman, J., Robinson J.R., 2013. Garment Quality Evaluation: Influence of Fashion Leadership, Fashion Involvement, and Gender, International Journal of Fashion Design, Technology and Education, 6(3), 173-180.
11. Hourigan, S.R., Bougoure, U., 2012. Towards a Better Understanding of Fashion Clothing Involvement. Australasian Marketing Journal, 20(2), 127-135.
12. Kamineni, R., 2005. Influence of Materialism, Gender and Nationality on Consumer Brand Perceptions. Journal of Targeting, Measurement & Analysis for Marketing, 14(1), 25-32.
13. Wu, J., Delong, M., 2006. Chinese Perception of Western-branded Denim Jeans: A Shanghai Case Study". Journal of Fashion Marketing and Management, 10(1), 238-250.
14. Kaplan, S., 2009. Kumaşların Mekanik Özelliklerinden ve Geçirgenlik Özelliklerinden Yararlanılarak Giysi Konforunun Tahminlenmesi. Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye. Doktora Tezi.
15. Das, A., Alagirusamy, R., 2010. Science in Clothing Comfort. India, New Delhi, Woodhead Publishing.
16. Song, G., 2011. Improving Comfort in Clothing. Cambridge, England, Woodhead Publishing.